

RENAȘTEREA

Trecut în registrul special dela Tribunalul Cluj, Secția I, sub Nr. 1—1945.

„Duh este Dumnezeu și cei ce se închină lui cu duhul și cu adevărul se cade să i se închine“.

Ioan 4, 24.

ORGAN NAȚIONAL-BISERICESC SĂPTĂMÂNAL

Abonamentul: parohial cl. I 20.000 Lei parohial cl. III 15.000 Lei
cl. II 18.000 Lei particulari 15.000 Lei

Redactor: Prot. A. FAUR

Redacția și Administrația:
Cluj, Piața Malinovski Nr. 18.

Liceul ort. de fete „Doamna Stanca“

Liceul ortodox de fete „Doamna Stanca“

„Săvârșitu-s'a Ston pentru luminarea tineretului dintru mila lui Dumnezeu și dărnicia boiarilor“.

(Eufrosim Poteca)

Oamenii se împart în pândari și viteji. Aceste două categorii corespund pe rând sedentarismului și vitalității.

Pândarii păzesc și consumă moștenirile lăsate lor de vitejii altor generații.

Neamul nostru a trăit și va trăi prin vitejii lui și va muri prin pândari.

În plin elan de cuceriri spirituale și materiale poporul valah zidește cu mintea și cu mistria: cetatea păcii, culturii și credinței.

În fruntea acestor ziditori stă astăzi, ca și ieri, Biserica Ortodoxă.

Prin alesele ei frunți vlădicești, gloria unui Dosofteiu, Petru Moghild, Șaguna, este reînviată și concurată azi de vlădicii ortodoxiei noastre.

La Cluj, mâna lui Dumnezeu a binecuvântat eparhia cu doi titani: pururea pomenitul Nicolae Ivan și urmașul lui de mai mare vârstă, P. S. S. Nicolae Colan.

Ctitorii celui dintâiu au ajuns astăzi temelii pentru cele noi. Întrecându-se în râvnă, vlădicii noștri sunt și vor rămâne exemple veșnice de urmat viitorimii căutătoare de ideal.

Râvna cărții, cea de a doua cruce sufletească ce poartă în conștiința sa de iluminat, a făcut din P. S. S. Nicolae Colan cel dintâiu ctitor de așezăminte școlare.

Liceul ortodox „Doamna Stanca“ este suflet de Vlădică și împletește, ca și Liceul „Mitr. Simion Ștefan“, între zidurile lui virtutea unui ierarh înțelept și spornica ascultare în muncă a consistorului episcopal în frunte cu C. S. Pr. Dr. L. G. Munteanu, Prot. Cons. Aug. Faur și Preot Cons. I. Buiu.

Duminecă lumea a văzut minunea perdelată de discreția unor suflete mari, care fără surle și laude au făurit cu graba de albină și sârguință de furnică o școală nouă cu 15 încăperi, rupând din sufletele lor pentru ca să dăruiască viață și spirit creator generațiilor viitoare.

Discreția acestor virtuoși, în fruntea cărora stă prin contribuția reală cu gândul, cu bani, cu munca fizică Vlădicul nostru drag, era să ne lipsească și de plăcerea de-ai vedea la ziua praznicului.

Cu această ocazie din cetatea Sibului, a sosit Vulturul Ardealului ortodox. Marele Mitropolit Dr. Nicolae Bălan, care a adus cu sine în chip, în gest și desăvârșita miruire, istoria însăși a Neamului valah care suferă pentru lege și biruiește în numele lui Hristos.

Într'un cadru familiar serbarea sfințirii noului liceu s'a săvârșit după sf. Liturghie cu participarea autorităților în frunte cu P. S. Sa Episcopul Iuliu Hossu, Dl. Gen. Precup și d. C. Lazar, primarul Clujului.

Primul cuvânt a fost rostit de ziditor. În graiul cumpănit al celui ce s'a dăruit învingând opreliștea, P. S. S. a arătat contribuția, rostul unui liceu și bucuria înființării unui nou așezământ religios.

„De aci vor porni isoarele vii ale neamului și credința înfrățită cu cultura va împlini rosturile noastre de oameni și fii ai lui Dumnezeu“.

Mulțumind tuturor, cari au contribuit la facerea acestei școli în frunte cu Min. Educației, Instituțiile Bancare și români de bine, a uitat să spună esențialul: partea hotărâtoare de contribuție a P. S. S. Sale.

A luat apoi cuvântul Dna Drob, directoarea liceului, care în cuvinte calde de mamă cernită și de profesoară cu suflet de aur, a asigurat pe P. S. Sa că școala zidită pe temelii de suflet va fi izvor de suflete creștine și românești.

Pr. Dr. Zăgreanu, directorul Liceului ort. „Mitr. Simion Ștefan“ în înțelepte și frumoase cuvinte, a asigurat asistența: că frăția credinții cu meritele culturii va zidi în toate generațiile pacea, spre biruința neamului și împlinirea legii lui Dumnezeu.

Serbarea s'a încheiat cu o mică agapă.

GH. N.

PĂRINTELE Dr. V. SAVA

Vicar al Sf. Episcopii a Vadului, Feleacului și Clujului

Zilele trecute On. Min. al Cultelor prin decizia No. 51760/946 a confirmat numirea C. S. Prot. stavr. Dr. Vasile Sava în funcțiunea de Vicar al Sfintei noastre Episcopii.

„Părintele Sava“, cum îl știu cei mulți, preoți sau mireni, s'a înălțat în cea mai înaltă treaptă bisericească a preoților de mir prin vrednicie, muncă și deosebită perseverență pe drumul marilor preoți ieșiți din neamul românesc.

Blând ca un moșneag din zugrăvelile vechilor ctitorii boerești, boer cu sufletul și spornic la lucru ca un slujitor vrednic al lui Dumnezeu, vicarul nostru este îmbrățișat cu dragostea, respectul și reverență deosebită de toți preoții și enoriașii Eparhiei.

P. C. S. Dr. Vasile Sava

Sfetnicul cel mai de preț al tuturor realizărilor pe tărâm bisericesc și național din reînviata Eparhie a Clujului, C. S. Dr. V. Sava a fost cel dintâi ajutor al regretatului Episcop N. Ivan, ca să ajungă prin aceeaș vrednicie și dreaptă prețuire azi, vicarul ales, vicarul drag și harnic al P. S. Nicolae Colan.

Conducător pe rând al secțiilor economice, bisericești, profesor la Academia Teologică, spirit practic și adânc înțelegător al problemelor bisericești și românești, poartă și azi făclia lăsată tainic lui de ctitorul Ivan, aducând contribuția de preț, spiritul încercat, priceperea și dragostea de muncă și lege scaunului arhieresc împodobit atât de frumos de marele nostru vlădică Nicolae Colan.

Pentru toate aceste vrednicii, pentru chipul lui nins de poveri și împodobit cu cinstea și prețuirea unanimă a Românilor, pentru frumosul lui gest de a nu-și părăsi slujba la vremea bejeniei din 1940 — pentru alte virtuți câte singur Vlădica și poate noi simpli credincioși știm că ard în sufletul lui, vrednicului „Părinte Sava“ a fost înălțat de fapte în scaunul de vicar al Eparhiei Vadului, Feleacului și Clujului.

Urarea ce face această „foaie bisericească națională“ — la care a scris și scrie cu sârg Părintele Vicar, este urarea ce se aude în glasul nevinovaților copii în ajunul Nașterii Hristosului nostru mântuitor: „Florile dalbe ale vârstei patriarhale să Vă înflorească mereu, și să Vă învrednicească Bunul Dumnezeu că vedeți mântuirea neamului în legea lui Hristos și'n drepturile lui firești“.

„RENAȘTEREA“

SUFLET ȘI TRUP

Antiteza acestor două noțiuni a făcut subiectul celor mai serioase dispute, prelungindu-se până în alcovul simplist al minții omului de rând.

De aceea se pare împământenită prin uz ideea că între suflet și trup este războiul veșnic, războiul de nesfârșite iscodiri, răniri sau ingenunchieri, care duc la biruința unuia sau altuia.

Chiar unii teologi traducând pe înțelesul poporului, în bani mărunți, marile dogme, au lăsat să se înțeleagă că între suflet și trup, ca între doi frați vitregi, stăruie un nesfârșit război.

Iconografiile au înfățișat la rândurile în chipuri felurite, după măiestrie acelaș lucru și azi mulțimea oamenilor cred a ceea ce în acest război în care trupul — are săgeată și arme de diavol, iar sufletul aripi și zâmbet de serafim.

Profundă croare!

Bunul Dumnezeu a ctitorit, după chipul său lutul cărnii noastre în care a așezat, întru îmbrăcămintea purpurie a inimii, potirul ales loc pentru suflet. Unul pentru altul, trupul este gazda sufletului și numai în această înfrățire se cuprinde omul întreg. După cum ochiul n'are preț fără lumină, gura fără talentul graiului, urechea fără săvârșitul auz, tot astfel trupul întreg stăruie este fără de suflet.

Așa de bine a rânduit firea cea luminată aceste două fapuri, care una sunt, încât numai mintea noastră pervertită de nepricepere a putut găsi și pune stănoagă de felurite principii, acolo unde Creatorul a rân-

duit unitate, împreună petrecere și viere.

Nedespărțita stare între suflet și trup este o rânduială divină, este — cum s'ar spune filosofic — un dualism constant în care valorile sunt complimentare cauzal, logic și real.

Ceiece numim noi războiul între cele două firi dinlăuntrul nostru este altceva. Acestea își au alt tâlc. Vom cerca în rândurile de față să le dăm slove de lămurire.

După toate datele științelor biologice toți oamenii și mare parte din animalele superioare au o structură, o înfățișare trupească asemănătoare.

În special toți oamenii avem o asemănare perfectă în ceiece privește trupul. Ceeace dovedește că avem o obârșie comună, un strămoș comun și un creator unic.

În ceiece privește ființa văzută: cap, trunchiu, mădulare, inimă, stomac etc., sămănăm, până la identitate unii cu alții.

Există deci mai o unitate biologică a ființei umane pe a cărei scară se află puține variațiuni individuale în ceiece privește culoarea feței, lungimea sau grosimea trupului.

Peste aceste diferențe însă se constată un indice comun ca structură și formă a tuturor oamenilor din orice parte a globului, se constată o perfectă unitate biologică.

Toți suntem după trup asemenea. Planificarea în acest domeniu a biologicului este perfectă și nu i se mai poate adauge nimic.

Totuși toată știința socială din ultimile decenii nu desbate

și nu agită masele popoarelor decât pentru ca să realizeze această planificare.

Auzim mai ales azi lozinci, „că toți suntem una“, „toți suntem egali, „toți trebuie să avem la fel de mult“. Dar bine, din punct de vedere biologic este un fapt — la mintea ultimului om, că în adevăr toți oamenii, din orice cătun, din palat sau din munți suntem valori egale, din punct de vedere biologic.

În virtutea acestei egalități, în virtutea acestei unități biologice comune, toți oamenii avem aceleași trebuințe care se satisfac în acelaș fel, prin aceleași mijloace. Acest adevăr îl mai pot contesta nebunii

Și totuși, aceeaș minte care ne-a arătat că avem trup și trebuințe comune, ne dovedește că între oameni sunt deosebiri așa de multe încât cu adevărat se spune: „câte bordeie, atâtea obiceiuri“.

Deosebiri între oameni sunt deci din alte pricini, isvorite din alte tainice sălaşuri. Deosebiri între oameni sunt pricinuite de suflet. Sufletul reprezintă numele trupului. El este acela care separă și dă individualității biologice nume propriu, transformă carnea și trupul nostru din vită în persoană.

Sufletul este simbolul individualității noastre. El ne dă chip deosebit și înfățișare după asemănarea sa.

Sufletul este simbolul trupului și după cum sfânta cumină face dintr'un pahar aurit un sfânt potir, tot astfel sufletul face din om, „fiu“ al lui Dumnezeu.

Sufletul se deosebește unui de altul, fiindcă singur sufletul

este har, trupul fiind pământ, întru care se întoarce.

Sufletul crește după legile virtuții care sunt absolut libere și netrecătoare, pe când trupul urmează implacabila lege a firilor trecătoare: copilărie, bărbăție, bătrânețe și moarte.

Sufletul din noi este o imensă dăruire și o dovadă a existenței lui Dumnezeu și marele nostru talant de care va trebui să răspundem. *Deosebiri între oameni sunt deci deosebite dintre suflete.* Planificarea — unificarea — aici trebuie, deci, realizate.

Pe frontul biologic totul este redus la unitate pe tărâm sufletesc domnește cea mai variată gamă de deosebiri.

Cum se poate oare explica aceasta?

După înțelepciunea Sf. Scripturi, omul va fi avut în stare edenică o perfectă unitate biologică și spirituală. Trupurile și sufletele se asemănau, întrecându-se în virtute. Trupurile urmau calea împlinirii și sufletele cea a desăvârșirii între ascultare și armonie.

Păcatul a fost o acțiune pornită din sufletul omului răsvrătit. Urmarea firească a acestei răsvrățiri împotriva armoniei sale, cel ce a avut de suferit în primul rând, de pe urma acestuia a fost sufletul, care a pierdut lumina înțelepciunii și a cunoașterii celei adevărate.

Trupul nu păcătuieste decât prin ascultarea poruncii de a mânca din fructul oprit.

Trupul a avut un rol secundar în revolta omului din rai. Era firesc ca el să fie pedepsit după vina sa. El însă nu și-a stricat unitatea, fiindcă mâncând fructul oprit și-a îndeplinit una din funcțiunile sale. Gura, dinții,

FOILETON

Biserica și Școala *)

Inaugurarea noului local al Liceului de fete „Doamna Stanca“ din Cluj, la numai doi ani de la bunavestire a întemeierii lui și la jumătate de an de la punerea pietrei fundamentale, este un moment de reculegere sufletească, mărturisire și vot pe care trebuie să-l facem noi cari intrăm întrânsul.

A fost ridicat acest local cu osteneala și osârdia din zorii și până în seară a Prea Sfințitului nostru Episcop, a colaboratorilor lui și cu prinosul sufletelor dornice de înfăptuire a păstoriților Prea Sfințitelor Sale.

Pentru fiecare cărămidă și chiar firicel de nisip din această măreață clădire s'a făcut un pas în căutarea anevoioasă a materialului necesar și supraveghierii înălțării lui.

Din întunerecul de nepătruns, din haosul în care ne găseam s'a desprins gândul Prea Sfințitului Voastre, ca o licărire de lumină, care a devenit lumină strălucitoare și s'a sălășluit în acest locaș. Inimile noastre se umplu de bucurie că liceul nostru a fost ridicat în aceste vremuri de grele realizări și ne mângălem că Prea Sfinția Voastră și-a împlinit un gând care l-a stat mai aproape de inimă, și chiar din acest motto simțim cât de mare este răspunderea ce apasă asupra noastră.

Biserica noastră cu armele luptătorului oic-

*) Cuvântarea rostită de Dne Drob, Directoarea Liceului „Doamna Stanca“, cu ocazia sfințirii noului local.

torios în toate vremurile: cu crucea și evanghelia, a apărut sărăcia, nevoile și neamul nostru. Apostolii ei, episcopii noștri au împlinit porunca Mântuitorului ca să învețe și să boteze.

Toate școlile noastre s'au înfăptuit în umbra bisericilor, în chilițele străme ale celor care s'au lepădat de viață, ca să urmeze Mântuitorului Hristos. Preotul a fost dascălul neamului și pivotul înălțării lui. Până la plinirea vremii, când Dumnezeu a eliberat poporul nostru și l-a dat o țară, patria ocrotitoare a neamului nostru a fost biserica lui. Biserica între cele trei ramuri ale administrației, a avut pe lângă secția bisericăască și una școlară și alta economică. Dar dacă răsfoim arhivele de atunci, vedem că secția economică era în serviciul celei școlare și chiar cea bisericăască, cu jertfirea de sine a mamei bunc, cheltuia toată agoniseala sa pentru satisfacerea nevoilor școlare.

Așa s'a întâmplat că satul avea bisericuța lui de lemn în vârful dealului, înconjurată de crucile de lemn ale cimitirului, iar la poalele dealului clădirea de piatră a școlii confesionale. Atâtea sate nu aveau case parohiale ca să poată avea școala în care se aprindeau luminile minții generației de mâine. Biserica noastră luptătoare în așteptarea învierii a spus tuturor cuvintele: „Veniți de luați lumină“.

Biserica a susținut școlile sale cu jertfe cari întreceau cu mult posibilitățile credincioșilor.

Lupta ce o da atunci biserica strămoșească e cea mai frumoasă și mai curată afirmare și rezistentă a unui neam care voia să trăiască.

Alipirea noastră la patria mamă a dat învățământului românesc amploarea vrednică de acest neam. „Școlile s'au înmulțit și întărit, ca un brâu de foc ce palpăia tot mai puternic, trezind în inima necăjitului român dorul de mai bine“. S'au creat universități, politehnici, academii, sute de școli secundare, normale și profesionale și s'a întregit numărul școlilor primare. S'a luat chiar edificile școlilor confesionale și tot inventarul școlilor, fără nicio răsplată pentru satele cari încă când edificiile școlare au rămas fără case parohiale.

Dar au venit iar vremuri grele peste neamul nostru, trupul Transilvaniei a fost sfârșit. Mișelescul dictat de la Viena a găsit pe credincioșii rupți temporar de patria mamă; fără școli și fără case parohiale, sub stăpânirea fasciștilor intoleranți și neînțelegători ai vremurilor. Biserica a încercat din nou să aprindă luminile stinse, dar nu i s'a dat voie și nu avea nici putere. Numai anularea dictatului a dat bisericii noastre din nou dreptul să meargă să învețe și să boteze, să înflințeze școlile confesionale.

Neobositele străduințe ale Prea Sfințitului Voastre și larga înțelegere a Guvernului a dat Eparhiei Vadului, Feleacului și Clujului Liceul de fete „Doamna Stanca“ și Liceul de băieți „Simion Ștefan“. Sunt alți chemați să mulțumească Înaltului Guvern pentru împlinirea acestui vechi desiderat al Eparhiei, noi din partea noastră promitem să muncim și astfel să aducem la cunoștința generațiilor școlare care învață la aceste licee, larga înțelegere și bunătatea Guvernului Majestății

stomacul nu aveau o conștiință a păcatului. Ele îndeplineau o funcțiune obișnuită. Mentea însă, sufletul, care știa ce face, acestea au fost pedepsite.

Din Raiu a fost isgonit sufletul, care a tras după sine trupul.

Aceasta a fost de atunci mereu și este și astăzi ispășitorul sufletului.

Trupul și-a împușinat deci cu trecerea vremii, cu viețuirea în alte păcate forma, dar fondul lui a rămas cel inițial, a rămas peste toți oameni din vecie, același.

De aceea este firesc să vedem că fiecare om are aceeași înfățișare trupească și că din punct de vedere biologic suntem asemenea.

Sufletul însă, fiind cel întunecat, cel păcătuitor a fost lăsat să-și recâștige forma cea dintâi și să se mântuiască din păcat prin propriile lui vârtuți.

Și în întregă istoria vremii, unii s'au urcat mărturisind pe Dumnezeu, iar alții au căzut, iubind păcatele, mărturisind pe Satanail.

Dacă lumea de azi vrea să se mântuiască și să viețuiască în

pace, lase trupul să evolueze după legile lui firești, cărora nimic nu li se poate adăuga, și să înceapă un proces de purificare a sufletului, să înceapă mântuirea sufletelor.

În acest domeniu este mult de făcut.

Planificarea sufletelor înseamnă aducerea tuturor la munitorul comun, care este duhul lui Dumnezeu.

Unificarea lumii se poate împlini în sufletele noastre ale tuturor care singure se deosebesc și izvorăsc războaiele trupurilor. Aici învățați și preoșimea să se facă una: înălțând pe cei de jos, iar cei de sus, mai apropiați de Dumnezeu, cate a fi.

Dela unificarea biologică, prin virtutea creștină să ajungem la unificarea sufletelor.

Dumnezeu din cer a trimis pentru aceasta pe Fiul Său Hristos. Acesta și-a jertfit trupul și și-a dăruit sufletul Său nouă.

Înțelegând acest adevăr simplu oamenii vor înțelege că sufletul și trupul una sunt, și ori câte bunuri și planificări materiale am încerca, fără unitate sufletească a omenirii, unitatea biologică va fi o himeră.

Părintele GHEDEON

MEDITAȚII

PREOTUL ȘI SFINȚENIA

„Voi sunteți lumina lumii“ (Mat. 5, 14)
Prelucrare după P. Cochaignon

Îndeobște auzim că mulți înțelepți fac o asemănare între viața noastră pămantească și un rol pe care trebuie să-l interpreteze un artist oarecare pe scenă. Și într'adevăr este oarecare potrivă, căci întrebând pe cel mai bun artist: care este secretul succesului său, va răspunde cu toată convingerea, că reușita este chipul cum se transpune cu toate

puterile sufletului în cadrele rolului ce l'a incredințat, trăind cu adevarat, cu toate fibrele inimii, noua viață a eroului pe care trebuie să-l întrușpeze. Cel mai mare interpret este acela ce-și trăește cu adevarat rolul.

Preotul ca să fie desăvârșit de asemenea trebuie să se transpună și să îndeplinească cerințele rolului sublim

rânduit și incredințat lui de Măntuitorul, trăind o viață de sfințenie să nu uităm, că cel mai mare rol este și cel mai greu, iar țelul cel are preoșimea este: să atragă cât mai mulți fii ai turmei, spre truda unui rost bogat în roade. Prin sfințenie înscăunează în primul rând în propria-i viață împărăția lui Dumnezeu, pentru preamărirea căruia se străduiește în cercul lui de activitate și premerge ca o pildă vrednică de urmat înaintea fiilor săi duhovnicești.

Preotul este obligat la o viață de sfințenie prin mistuirea și rostul rânduit lui de Dumnezeu.

Pentru a înțelege mai ușor forma în care sfințenia trebuie să impresoare viața unui preot, să ne închipuim, că avem înaintea ochilor acel tablou mare care înfățișează pe Aaron, îmbrăcat în strălucitoarele odăjdii arhieresti și cu cădelnița în mână. În clipa în care vrea să pornească spre a-și îndeplini serviciul, pare deodată cuprins de o spaimă divină și concentrându-și toate puterile sufletului, parcă-i plutește pe buze un cuvânt deosebit de extaz: „La ce slujbă am fost chemat, Doamne!“

Să rugăm și noi pe Dumnezeu, ca să ne învrednicească cu același har de a putea recunoaște și ajunge acea desăvârșire, la care a voit însuși să ne înalțe când ne-a ales ca slujitori ai Săi.

I. *Cugetări ale st. Părinți despre sfințenia preoțească.* Chemarea la viața creștină cuprinde deja în sine îndatorirea spre o înaltă virtute: „Precum în Hristos ne-a fost ales, mai înainte de întemeierea lumii, ca să fim sfinți și fără de prihană, în fața lui“ (Efes. 1, 4). „Iar cei ce sunt ai lui Hristos Iisus au răstignit carnea împreună cu patimile și poftele ei“ (Gal. 5, 24). „Iar dacă cineva nu are duhul lui Hristos: acela nu este al lui“ (Rom. 8, 9). „Și cel ce nu-și poartă crucea sa și vine după mine, nu poate să fie ucenicul meu“ (Luc.

14, 27). Ajunge oare sfințenia care e suficientă pentru un credincios și pentru un preot? Să ascultăm în această privință pe sf. Părinți bisericesti: „Dumnezeu cere o mai înaltă sfințenie dela un episcop ca dela un preot, cere o mai mare sfințenie dela preot decât dela diacon, una mai mare dela diacon ca dela un cleric, și pretinde mai mare perfecțiune dela toți cei ce aparțin clerului, decât dela un credincios de rând“ (Sf. Ambrose de Dign. sacerdot. 6, 3). „Sunt oameni, zice sf. Grigore de Naz., a căror virtute înaltă, disprețuește cele pământești, cari se înalță peste toate creaturile printr'o legătură nemijlocită ce o mențin neincetat cu Dumnezeu; oameni cari în asemănare cu creștinii de rând sunt ce face sufletul este pentru trup, sau ce face este cea mai nobilă parte a sufletului în asemănare cu ce este mai de puțin preț; numai acești oameni sunt vrednici de a fi ridicați ca păstori ai turmei lui Hristos“. Fericitul Augustin pretinde dela preoși o asemenea curățenie în purtări, o astfel de evlavie, o așa înțelepciune, o astfel de sfințenie, încât tot omul să-i privească cu uimire și admirație, trebuind să exclame: „Bărbații cari duc o astfel de viață, fii ai lui Dumnezeu se pot numi“. Pentru Ioan Hrisostomul „Preoșii trebuie să întrecă pe credincioși în sfințenie în măsura, în care întrec în măreție harul și demnitatea preoțească pe a oamenilor de rând; în măsura în care viața păstorului întrec pe cea a turmei; în măsura în care soarele întrec în strălucire cea mai mică stea a firmamentului“. Sfântul Izidor alege ca pildă întru asemănarea sfințeniei preoțești cu a credincioșilor: cerul și pământul, pretinzând „ca în atare măsură să întrecă în virtute cel dintâi pe bunii creștini, în care cerul acopere marginile pământului.

II. *Câtă grijă a depus Mântuitorul în pregătirea ucenicilor săi pentru viața de sfințenie; aceeași grijă o*

Sale Regelui, la înființarea, ridicarea și înzestrarea acestui liceu și promitem să ne facem pe deplin datoria ca să merităm și mai departe sprijinul ce ni s'a acordat anticipat.

Vom pune la temelie activității noastre principiile de educație religioasă-creștină, morală și umanitară. Vrem ca generațiile ce vor ieși din școala noastră să fie bune române și bune creștine cu concepții largi umanitare, înțelegătoare vremurilor mari care ne-a fost dat să le trăim. Vom încaadra școala tradițională în realitățile vremii.

Precum Vestalele Romei și îngrijitorii focului sacru din Grăditea Dacă au finit nestins focul stânt al altarelor strămoșilor noștri, vom păstra și noi în acest altar ridicat culturii și educațiunii focul iubirii de oameni, principiul de bază al bisericii creștine, vom ține viu focul sacru al iubirii de biserică și neam.

Vom păstra curățenia launtrică a acestui așezământ ridicat cu trudă în vremuri grele. Noi corpul didactic, slujitorii acestui altar de cultură vom strecura în sufletele elevelor noastre principii largi de moralitate socială, căci le vom crește nu pentru noi, ci pentru societatea în care ele sunt chemate să trăiască, pentru biserică și pentru Statul care cheltuiește ca să aibă credincioși și cetățeni înălțați sufletește.

Legende spun că vechii Domni alegeau altarele ctitorilor lor în locul unde cădea săgeata arcului domnesc. Arcul și săgeata Prea Sfințitului nostru Episcop este evanghelia și crucea și

cu ele a fost ales locul în care s'a așezat noul altar de lumină: între vechea bisericuță din deal, biserică tradițională clujene, ca acest altar al educației nici când să nu se despartă de biserică, ci să trăiască în umbra ei, și între clădirea care câțva timp a fost mănăstire de malce, ca un indiciu ca munca tăcută și liniștită, măsurată cu ceasuri de zi și de noapte, să sălășluiească în noua noastră clădire.

Vă promitem Prea Sfințite Părinte că nu vom uita niciodată îndemnul locului atât de simbolic ales pentru liceul nostru.

Pornim în casa nouă cu toate greutatele unui nou cămin. Ridicat din prinos mai mult sufletesc al celor cari au colectat și au dăruit, liceul nostru are încă multe necesități. Rugăm pe toți binevoitorii intrușpării mărețului gând a înălțării unui liceu ortodox de fete în Cluj, pe toți ctitorii anonimi, să nu ne lipsească nici în viitor de sprijinul lor, căci ceea ce s'a tăcut este al lor și pentru ai lor.

Aducem respectuoase mulțumiri înalt Prea Sfințitului Mitropolit Nicolae al Ardealului, Părintele Ortodoxiei, Sprijinitorul culturii românești și iuptătorul neobosit, care prin înalta-i prezență a făcut să fie și mai înălțătoare sărbătoarea noastră.

În numele corpului profesoral și a elevelor aduc închinarea omagială Prea Sfințitului nostru Episcop Nicolae. Tineretul va purta de-a-pururi

în suflet icoana eruditului Ierarh care le-a deschis drumul spre lumină, iar numele Prea Sfințitului Voastre va fi preaslăvit din generație în generație.

Mulțumim totodată Dlui Ministru al Educației Naționale Ștefan Voitec, care a arătat atâta înțelegere și dragoste pentru ridicarea acestui liceu elan, aducându-ne prețiosul Domniei Sale sprijin material și moral.

Numele Domniei sale va rămâne pentru totdeauna legat de această instituție de cultură. Mulțumim membrilor Veneratului Consiliu Eparhial care au muncit neobosiți pentru ridicarea acestui locaș de lumină și în special Părintelui Rector Muntean „Meșterul Manole“ al edificiului cu ajutoarele sale de preț, Prot. Aug. Faur și I. Butu. Aceleași mulțumiri le aducem Onoratului cler și mirenilor, cari au contribuit cu danțle lor.

Ne adresăm cu calde mulțumiri muncitorilor și conducătorilor lor care s'au ostenit pentru ridicarea acestui locaș care va rămânea pentru totdeauna deschis copiilor lor.

Iar cimentarea cărămizilor cu boabele de nisip din care s'a înălțat acest locaș să fie un simbol de solidaritate între clasa muncitoare și intelectuală.

Trăiască M. S. Regele Mihai I.
Trăiască M. S. Regina Elena.
Trăiască P. S. S. Episcop Nicolae.
Trăiască Biserica strămoșească.

CORNELIA DROB, directoră.

pune Biserica în pregătirea preoților ce vor trebui să servească slovei lui Dumnezeu, ca să devină lucrători în via Domnului, pentru sfințirea sufletelor încredințate lor spre mântuire. Cine voește să urmeze Mântuitorului trebuie să se lapede de orice grijă lumească. Numai cei slobozi îl pot însoți. La fel face și Biserica. Nu orîi cui poate să-i încredințeze darul preoțesc. Trebuie să dea dovezi de adâncă știință creștină și de o viață plină de virtute, pentru a fi vrednici să păstorească pe alții la cunoașterea Evangheliei Mântuitorului.

În fine, când vede că s'a apropiat clipa, în care l se poate împărtăși această taină dumnezeiască, se pregătește cu rugăciuni pentru a îndeplini acest mare act. Întreabă pe credincioși, întreabă pe Acela în numele căruia este adus tânărul Levit înaintea Episcopului, spre punerea mâinilor. Pare chiar a se inspăimânta de răspunderea ce și-o asumă, când răsună prin graiul Stăpânului: „Vrednic este!” Ea nu întreabă: Crezi că este vrednic? căci iubirea nu poate cugeta cu răutate! Ci spune: Ai o convingere deplină, o conștiință desăvârșită despre aceasta? Este oare Duhul lumii acestuia cel ce-l aduce la hirotonie, sau este Duhul Tău, O Doamne, care-l cheamă în umbra altarului! Toate rugăciunile Bisericii sunt înălțate în acele clișuri, numai pentru a îndupleca pogorirea harului dumnezeesc peste cel ingenunchiat în fața Arhiereului și pentru a-l face vrednic să devină lumină lumii acestuia, ce este atât de plină de întunecimea patimilor.

III. *De altfel și judecata sănătoasă îl obligă pe preot spre o sfințenie pilduitoare.* În ce constă misiunea sa și la ce se razimă menirea lui? Ca și Iisus, el este un trimis să preamărească pe Dumnezeu prin acela, că mijlocește oamenilor sfințenia veșnică.

Dreptatea sa trebuie să lumineze prin urmare, ca și a Mântuitorului, cu indoita strălucire a dragostei, care este cununa tuturor desăvârșirilor, a iubirii de Dumnezeu și a iubirii aproapelui. Preotul trebuie să îndeplinească lucruri dumnezeiești, acesta este primul țel; ca urmare prima îndatorire este să aibă o sânguină fierbinte pentru slăvirea numelui Său: „Cu râvnă am râvnit pentru Domnul Dumnezeu Savaot...” (III Reg. 19, 10). Cât de adânc rănesc pe un bun păstor toate necuviințele îndreptate împotriva Celui Prea Înalt: „Că pentru tine sufăr ocară și rușinea acoperire obrazul meu”. (Ps. 68, 10). În mijlocul poporului scufundat în nepăsare, sau a gloatei care slujește lui Mamona, el simte același lucru, ce l-a simțit sf. apostol Pavel între zidurile Athenei păgâne: „duhul lui era îndârjit, când privea acest oraș plin de idoli”. (Fap. 17, 16). El doare cumplit faptul, că este așa de puțin cunoscut Dumnezeu, pe care-L iubeste și care răsplătește toate cu bunătate: „O, drepte Părinte, lumea nu te-a cunoscut”. (Ioan 17, 25). Dar adevăratul păstor nu se mulțumește cu simple constatări, cu dorințe zadarnice, sau cu tânguirii ne-folositoare; el propovăduiește, el se roagă și muștră... Trebuie să facă totul, pentru ca la sfârșitul călătoriei sale să poată spune: „Luptă bună am luptat”. (2 Tim. 4, 7). „Eu te-am preamărit pe tine pe pământ, lucrul pe care mi l-ai dat să-l fac l-am săvârșit”. (Ioan 17, 4).

Câtă milă, câtă răbdare, câtă lepădare de sine, dar și câtă sfințenie

trebuie să dovedească preotul, ca să atingă acest scop. Căci numai celor sfinți le este dat să făurească sfinți. „Cel ce nu arde, nu poate aprinde”. (Sf. Grig.).

Viața preotului este cea mai convingătoare predică a mântuirii, este o slujbă neîntreruptă și înălțătoare de suflete în mijlocul turmei păstorite. Poate să fie preotul mai înțelept decât șerpii, mai cunoscător al Scriiturilor sfinte decât toți sfinții, mai bun liturghisitor decât ingerii, mai destoinic orator decât vestii oratori ai clasicității antice; de nu va trăi în sfințenie, fi va doar aramă lucitoare și chinval răsunător, după spusa apostolului neamurilor. Toate strădaniile lui vor fi lipsite de izbândă; căci cine ar putea crede cuvintelor lui, pe cine l-ar înălța slujba lui, dacă toate acestea n'au avut darul de a preface în bine propria lui viață mai întâi. Găsim și în alte compartimente ale vieții acestuia pământești, clișuri care trag în cumpana dreptății cu greutatea numirii de: datorie îndeplinită! A fost un rol mare pentru mulți cari apărând fruntariile țării noastre scumpe, au trebuit să privească moartea în față ani de zile și mulți dintre ei au căzut cu fața către drșman. Au fost alții

cari mărturisind adevărul și dreptatea neamului nostru, au suferit stăpâniri nedrepte, batjocoriri și chiar moarte mucenicească. „Azi Mântuitorul ne cheamă la îndeplinirea unui alt rol sublim, cerându-ne să ostenim în via Domnului, în a adăpa pe cei insetați și istoviți de viforul războiului prin care a trecut omenirea; chemare care trebuie să fie pecetea întregii noastre vieți. Arătându-ne calea, pe care se simte în deplină siguranță sufletul nostru; calea sfințeniei prin trăirea virtuților creștinești, dumnezeescul învățător ne zice: „Voi sunteți lumina lumii”. Așa să lumineze viața voastră înaintea oamenilor, ca văzând faptele voastre cele bune să mărească pe Tatăl vostru care este în ceruri. (Mat. 5, 14-15).

Preot PAVEL ȘENDREA

De Sf. Nicolae. Prea Sfinția Sa Episcopul nostru Nicolae și-a răscumpărat felicitările de ziua numelui dăruind pentru orfanii de războiu din Cluj suma de Lei 100.000. Deci, îndătinata recepție dela Sf. Nicolae nu va avea loc anul acesta.

Adunarea Protopopească

Îndătinata adunare protopopească de toamnă s'a ținut în acest an la Cluj, în ziua de 23 Nov. a. c.

Strânși în jurul Părintelui Eparhiei P. S. Nicolae, au venit din cuibul munților sau din luminșul podișului ardelean: C. L. Prot. Iosif Trifon - Abrud, Iosif Pop - Aiud, Alex. Baba - Alba Iulia, Victor Mureșan - Bistrița, Sorin Furdui - Câmpeni, Flore Mureșan - Cluj, Zaharia Manu - Dej, Stefan Ghețte - Târgul Lăpușului, Romul Popa - Luduș, T. Ciuruș - Tg. Mureș, Valer Matei - Unguraș și Gh. Popescu - Zlatna, iar dela centru: Vicar Dr. V. Sava, Prot. Dr. L. G. Munteanu, Prot. Aug. Faur, I. Butu, V. Bogdan și Svetlov.

Cu argintul vârstei patriarhiale sau cu agerimea vulturului tânăr, s'au coborât din altarul imens al neamului transilvan, protopopi vrednici, ca să se sfătuiască cu „cel mai mare” și împreună bine chivernisind, azimă nouă plină de har să ducă la întoarcere într-o ogoarele sufletelor ce păstoresc.

După îndătinata slujbă din capela reședinței, unde C. S. Prot. Alex. Baba, în numele tuturor invocă binecuvântarea Duhului Sfânt pentru bunul mers al lucrărilor acestei adunări, a urmat ședința de lucru, sub presidenția P. S. S. Episcopului Nicolae.

Cuvântul de bun venit adresat „vrednicilor întâistătători” de P. S. Sa a fost o rugăciune și un poem.

Bland, profund odihnitor și ca un nesfârșit răsărit de soare după o iarnă grea, majestos prin virtute și mare prin înțelepciune, familiar prin distinctivitate, Vlădicul și-a primit în casa sa pe slujbașii protopopi, ca pe niște frați adevărați.

... „După negura vremilor ne vedem din nou strânși laolaltă ca să ne auzim năcazurile, să ne împălim gândurile și să ctitorim planuri pentru un mai bun viitor”. Dragostea de legea noastră strămoșească și neclintita credință în unul Dumnezeu să ne fie tăria mântuitoare, astăzi ca și în trecut. Pe toate bine le putem lăsa, le putem pune în grijă altora, numai una singură nu trebuie smintită: Credința în Dumnezeu! „Chiar dacă ar fi să fim

cuzați de cine știe ce lipsă de vifune, de închistare în forme îmbătrânite, una vă poruncesc: pe temelul credinței în Dumnezeu rămânem înțepeniți. De aici vine tăria și mântuirea noastră”.

Celor sosiți, la aceste gânduri binețe date, a răspuns C. S. Prot. Alex. Baba, în frumoase cuvinte, așa cum protopopul Albei-Iulii știe să făurească din sufletul și mințea lui vrednică.

A urmat apoi discutarea punctelor din ordinea de zi, după cum urmează:

I. Biserica și cursul nou al vieții obștești.

II. Slujbe în biserică și înafară de biserică.

III. Catehizația.

IV. Sectele.

V. Oastea Domnului.

VI. Conferința protopopească.

II.

a) Fondul de ajutorare preoțesc. Mărirea cotizației cu cel puțin de 10 ori. b) Sidoxia și alte taxe. Incasarea lor. c) Casă de Credit Eparhială sau fond protopopesesc? d) Sesuniile libere pentru ajutorarea funcționarilor centrali.

La discutarea problemei: „Biserica și cursul nou al vieții obștești” P. S. S. a subliniat că preotul este păstorul tuturor sufletelor, dincolo de incadrarea lor într-o grupare socială-politică, el fiind chemat în primul rând „să păstorească”, preotul să aibă cumințența, blândețea și puterea „făcătorului de pace”. Și fiind cel dintâi prin muncă, prin vrednicie și prin dăruire să devină fruntea și exemplul de urmat tuturor.

„Nu putem râvni și câștiga altă luptă decât a lui Hristos, și implinind-o pe aceasta suntem în mijlocul poporului, într-un folos și pentru mântuirea lui. Nu trebuie însă să uităm că preotul este și cetățean”.

Au luat parte la discuția acestui punct C. S. Vicar Dr. V. Sava, C. L. Prot. Al. Baba, Iosif Pop, S. Furdui, Zaharia Manu, Ștefan Ghețte, T. Ciuruș, Valer Matei, care încadrând discuția în aceleași vederi exprimate de P. S. S., au hotărât ca fiecare preot trebuie să rămână un bun cetățean,

un sfințic al poporului, în mijlocul nevoilor și dorințelor lui, așa cum a și fost în trecut preoțimea ortodoxă.

Preotul este ostaș al lui Hristos și cetățean al țării.

La cel de al doilea punct din ordinea de zi: „Slujba în biserică și în afară de biserică” - prețioase lămuriri și precizări a adus C. S. Prot. Iosif Pop din Aiud. Adunarea hotărând, ca acolo unde este necesară o slujbă specială în afară de biserică să săvârșască, observându-se ca creștinii să fie îndrumați a veni cât mai des la slujbele din biserică, singurul loc unde se urmează cu osobire a se sluji Domnului.

S'a hotărât ca slujbele religioase în biserică să se facă în fiecare prezidiu a Duminecilor și sărbătorilor și în zilele de post cel puțin utrenia.

III. Catehizația: Cel de al treilea punct a fost îndeosebi accentuat de P. S. S. Nicolae, care a îndrumat pe C. Protopopi să inspecteze cât mai des școlile primare și secundare, dând în aceasta delegație tuturor protopopilor din eparhie.

În măsura posibilităților se vor trimite și revizori dela centru pentru a urmări mersul învățământului, precum și manualele de curs primar, din care Librăria Eparhială are un însemnat stoc.

Ultimele 3 subiecte privind buna păstorie: Sectele, Oastea Domnului și Conferințele protopopești, au fost susținute de întreg plenul adunării și din referatele depuse s'a constatat și hotărât următoarele:

Sectarii și sectele nu au în eparhie aderenți decât dintre fugarii tuturor confesiunilor, iar „pericolul” lor este de înlăturat printr-o lămurire a maselor de bun credincioși, prin susținerea unui bun colportaj, și mai ales prin râvna preotului dela biserică.

Oastea Domnului, unde există, să fie condusă cu pricepere de preot, care trebuie să se facă ecoul nevoii religioase a poporului. Acolo unde ea nu-și are încă ființa, dacă este cerută de credincioși, să se înființeze.

Conferințele protopopești se vor ține, căutându-se a se ușura sarcinile materiale ale gazdei prin contribuția tuturor participanților, dat fiind că peste greutatea materiale - aceste conferințe sunt de un foarte real folos preoțimii și credincioșilor din satele unde se țin.

La partea practică a desbaterilor, adunarea în plen a aprobat în întregime toate punctele din ordinea de zi.

Gh. N.

PARTEA OFICIALĂ

Nr. 7252/1946.

Comunicat

În legătură cu măsurile luate de Subsecretariatul de Stat al Aprovizionării și ca complectare a circulației noastre Nr. 6693/1946, dispunem Cucerniciei preoțimii ca fiecare să contribuie la ajutorarea infometaiilor din Moldova, lunar cu salariul ce l se cuvine pe una zi în curs de 8 luni de zile, adecă până la 1 August 1947.

Sumele se vor centraliza la centrele protopopești, iar acestea le vor vărsa la centrele județene ale ajutorării infometaiilor din Moldova și ne vor aviza și pe noi despre sumele încasate și vărsate.

Cluj, din ședința Consiliului Eparhial dela 27 Noemvrie 1946.

NICOLAE
Episcop

V. Bogdan
secretar eparhial

Tipografia Eparhiei ortodoxe române, Cluj